

Departementet

4. marts 2004

J.nr. 2004-241-0019

6. kontor

Grundnotat vedrørende Kommissionens "Forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 2003/96/EF hvad angår visse medlemsstaters mulighed for at anvende midlertidige afgiftsfritagelser eller -lempelser for energiprodukter og elektricitet (KOM(2004) 42).

1. Kommissionsforslagets titel og nummer

Titel: "Forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 2003/96/EF hvad angår visse medlemsstaters mulighed for at anvende midlertidige afgiftsfritagelser eller -lempelser for energiprodukter og elektricitet."

Nr.: KOM(2004) 42.

2. Retsgrundlag

Direktivet er fremsat med hjemmel i Traktatens artikel 93 vedrørende indirekte skatter, som kræver enstemmig vedtagelse.

3. Indhold

Rådet traf den 27. oktober 2003 beslutning om vedtagelse af et nyt rammedirektiv for energibeskatning¹. Direktivet indebærer en fælles struktur og minimumssatser for beskatning af alle energiprodukter, herunder mineralolier, naturgas, kul og elektricitet. Direktivet trådte i kraft den 1. januar 2004, men indeholder dog en række forskellige overgangsordninger.

Kommissionen foreslår nu en ændring af energibeskatningsdirektivet, så de 10 nye medlemsstater gives forskellige overgangsordninger til at tilpasse sig energibeskatningsdirektivet. Kommissionens forslag til overgangsordninger for de enkelte lande fremgår af skemaet i bilag I.

De foreslåede overgangsordninger bygger i det store hele på samme principper som gælder for de nuværende medlemsstater i energibeskatningsdirektivet. Ifølge disse er de foreslåede overgangsperioder

¹ EUT L 283, 31.10.2003, s. 51.

tidsbegrænsede, idet de ikke varer længere end til 2012, og indeholder, hvor det er relevant, progressiv tilpasning til de fælles minimumssatser. Herudover, i tilfælde af at ingen overgangsperioder er vedtaget i Tiltrædelsestraktaten, skal minimumssatserne i det tidligere Direktiv 92/82/EEC (mineraloliedirektivet) implementeres inden 1. maj 2004.

4. Europa-Parlamentets holdning

Forslaget har endnu ikke været i høring i Europa-Parlamentet.

5. Gældende regler

Det gældende EU-direktiv om energibeskatning (2003/96/EF) indeholder i artikel 18 en række overgangsordninger.

Generelt gives en overgangsperiode indtil den 1. januar 2007 til at tilpasse sig de nye minimumssatser, for de medlemsstater som har særlige vanskeligheder hermed. Danmark benytter ikke denne overgangsordning.

Medlemsstaterne gives endvidere indtil den 31. december 2006 mulighed for fortsat at anvende en række særlige afgiftsnedsættelser som er blevet bemyndiget af Rådet ved enstemmighed i henhold til det tidligere mineraloliedirektivs artikel 8, stk. 4. Danmark har 9 sådanne undtagelser, herunder bl.a. for køretøjer, der anvendes til lokal offentlig transport og privatflyvning.

Endelig gives der en række nye overgangsordninger for særskilte medlemsstater. Danmark er ikke omfattet af disse.

De væsentligste overgangsordninger for de eksisterende medlemsstater, samt de overgangsordninger for de nye medlemsstater som er vedtaget i tiltrædelsestraktaten, fremgår af skemaet i bilag I.

6. Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vil ikke få nogen lovgivningsmæssige konsekvenser

7. Samfundsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser

Med det nye EU-direktiv om beskatning af energi fik landene bedre muligheder for at omstrukturere deres nationale skatte- og afgiftssystemer med henblik på at opfylde beskæftigelses-, miljø-, transport- og energipolitiske målsætninger samtidig med at det indre markeds funktion forbedres gennem sikring af mere lige konkurrencevilkår.

Den fælles harmoniserede og udvidede minimumsbeskatning på energiområdet tilskynder endvidere til energibesparelser og dermed til opfyldelsen af målsætningerne indenfor miljø- transport- og energipolitikken på en omkostningseffektiv måde.

For Danmark forbedrer den øgede minimumsbeskatning på energiområdet konkurrencevilkårene for danske erhverv i forhold til virksomheder i de medlemsstater, som i dag ikke beskatter erhvervenes energiforbrug eller foretager en relativt lempelig be-

skatning, herunder ikke mindst de nye medlemsstater. Endelig sikres provenuet fra den danske energibeskatning.

Med de af Kommissionen foreslåede overgangsordninger for de nye medlemsstater forsinkes de positive effekter for den danske konkurrenceevne. På den anden side undgås de negative økonomiske og sociale effekter, som en for hurtig implementering af EU minimumsniveau for energibeskatning i de nye medlemsstater kan medføre.

Det konkrete danske tab forbundet med overgangsordningerne er vanskeligt at gøre op, især for så vidt angår brændsler anvendt til erhvervsmæssig produktion. Den relative forbedring forbundet med de nye medlemsstaters overgang til minimumsniveauet vil dog være beskednen og have begrænset betydning i sammenligning med andre faktorer, såsom arbejdskraft og produktivitet, i opgørelsen af de nye medlemsstaters konkurrenceevne på det fælles europæiske marked.

Med hensyn til niveauet for dieselolie var grænsehandlen i dansk favør ca. 160 mio. liter i 1999, ca. 135 mio. liter i 2000 og ca. 130 mio. liter i 2001. For 2002 skønnes den at være på ca. 210 mio. liter. Med bl.a. den seneste tyske afgiftsforhøjelse på 23 øre/liter fra den 1. januar 2003 skønnes, med betydelig usikkerhed, et yderligere mersalg i dansk favør på mindst 30 mio. l. i 2003.

Med gennemførelsen af energibeskatningsdirektivets minimumssatser for dieselolie i de nye medlemsstater kan der forventes yderligere en mindre stigning i grænsehandlen i dansk favør. Denne effekt vil dog sandsynligvis blive opvejet af en øget indførelse af billig diesel fra primært Polen, men også Tjekkiet, især som følge af Tysklands ophævelse af tidligere kvantitative restriktioner for indføring af diesel den 1. maj 2004. Indførelsen af diesel fra Polen og Tjekkiet vil dog fortsat kun ske i relativt begrænsede mængder, hvorfor en betydelig grænsehandel i dansk favør, alt andet lige, fortsat vil eksistere. Indførelsen foretages af såvel danske som polske vognmænd, og de danske vognmænd har sandsynligvis større fordel af importen end de polske.

8. Administrative konsekvenser

Forslaget skønnes ikke af have nogen administrative konsekvenser.

9. Høring

Forslaget er sendt i høring den 2. marts 2004.

10. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

I sin begrundelse for det gældende energibeskatningsdirektiv fremførte Kommissionen, at direktivet ville give medlemslandene mulighed for at gøre større brug af beskatning af energiprodukter af miljøhensyn og et større spillerum til omstrukturering af nationale afgiftssystemer til fordel for beskæftigelsen, indenfor rammerne af reglerne om det indre marked. Direktivet ville give medlemsstaterne en forbedret ramme for deres egne politiske initiativer, i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Samme begrundelse vurderes også at gælde for nærværende forslag.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Bilag I

Tablet oversigt over forslag til overgangsordninger for de nye medlemsstater

Nye MS	Overgangsordning ifølge Kommissionens forslag (dokument FISC 18)								Overgangsordninger jfr. tiltrædelsestraktat	Energibeskatningsdirektiv
	Diverse	Olie	Naturgas	El	Kul og andre faste brændsler	Fjernvarme	Diesel m.v. til vejbrug	Blyfri benzin		
CY	---	---	---	---	---	---	---	---	Fritagelse for mineralolier til cementfremstilling til 30.4.2005. Fritagelse for lokal kollektivtrafik til 30.4.2005.	Cement udenfor direktivets anvendelsesområde Fritagelse for lokal kollektivtrafik: DK, GR, F, IRL, I, LUX, P, UK 31.1.2.2006.
CZ	----	---	---	Fritagelse til 1.1.2008	Faste brændsler: -fritagelse til 1.1.2008	Naturgas til 1.1.2008	----	---		Fritagelse for el: IRL - 1.1.2008; GR/P - 1.1.2010.
EE	---	---	---	Fritagelse til 1.1.2010	Skifferolie: -fritagelse til 1.1.2009 -reduceret sats til 1.1.2013 (dog mindst 50 % af minimum fra 1.1.2011)	Skifferolie: -fritagelse til 1.1.2010 (dog mindst 50 % af minimum fra 1.1.2007)	330 euro 1.1.2010 (dog mindst 245 euro 1.5..2004).	359 euro 1.1.2010 (dog mindst 287 euro 1.1.2004).		Diesel til vejbrug: -302 euro per 1000 l. 1.1. 2007 A, B, E; 1.1. 2009 LUX, P; 1.1.2010 GR; -330 euro per 1000 l. 1.1.2012 A, B, E, GR, LUX, P; -370 euro per 1000 l. (Kommerciel) 1.1.2005 I; -380 euro per 1000 l. (Kommerciel) 1.1.2005 F;
LV	Lokal offentlig passagerbefordring: -fritagelse til 31.12. 2006	---	---	Fritagelse til 1.1.2010 (dog mindst 50 % af minimum 1.1.2007)	Kul og koks: -fritagelse til 1.1.2009 (dog mindst 50 % af minimum 1.1.2007)	Tung fyringsolie: -fritagelse til 1.1.2010 (dog mindst 50 % av minimum fra 1.1.2007)	Diesel og kerosen: -302 euro per 1000 l. 1.1.2011 -330 euro per 1000 l. 1.1.2013 (dog mindst 245 euro 1.5.2004 og	359 euro 1.1. 2011 (dog mindst 287 euro 1.5. 2004 og 323 euro 1.1.2008)	---	Fritagelse for lokal kollektivtrafik: se CY Diesel til vejbrug: se EE

							274 euro 1.1.2008)			
LT	Orimulsion (til andet end el- eller varme- produktion) -fritagelse til 1.1.2010	---	Fritagelse til 1.1.2010	Fritagelse til 1.1.2010	Kul, koks og brunkul: -fritagelse til 1.1.2007	---	Diesel og kerosen: -302 euro per 1000 l. 1.1.2011 -330 euro per 1000 l. 1.1.2013 (dog mindst 245 euro 1.5.2004 og 274 euro 1.1.2008)	359 euro 1.1. 2011 (dog mindst 287 euro 1.5. 2004 og 323 euro 1.1.2008)	---	Diesel til vejbrug: se EE Naturgas: jfr. art. 15.1 g. El: se CZ
H	---	---		---	Kul og koks: -fritagelse til 1.1.2009	El, naturgas, kul og koks -fritagelse til 1.1.2010 (dock minst 50 % av minimum fra 1.1.2007)	---	---	---	---
M	Privatflyvning og lystsejlad: -fritagelse til 31.12.2006	---	Til opvarmning -fritagelse til 1.1.2010 (dog mindst 50 % af minimum fra 1.1.2007)	Fritagelse til 1.1.2010 (dog mindst 50 % af minimum fra 1.1.2007)	Faste brændsler: 1.1.2009 (dog mindst 50 % af minimum fra 1.1.2007)	---	Diesel og kerosen: -330 euro per 1000 l. 1.1.2010 (dog mindst 245 euro 1.5.2004)	Blyfri og blyholdig benzin: 1.1.2010 (dog mindst 287/337 euro 1.1.2004)	---	Privatflyvning: DK, D, F, FIN, IRL, I, P, S, UK 31.12.2006 Lystsejlad: IRL, FIN, UK 31.12.2006 Diesel til vejbrug: se EE Naturgas: se LT El: se CZ
PL	Olie i skoler og and offentlige bygninger: - fritagelse til 1.1.2008. Forsvaret, herunder diverse fly- og fartøjsbrændsler:	Tung fyringsolie: -fritagelse til 1.1.2008 (dog mindst 13 euro fra 1.5.2004)		Fritagelse til 1.1.2006	Kul: -fritagelse til 1.1.2009 (dog mindst 50 % af minimum fra 1.1.2007)	Kul: -fritagelse til 1.1.2010 (dog mindst 50 % af minimum fra 1.1.2007)	Diesel: -302 euro per 1000 l. 1.12011 -320 euro per 1000 l. 1.1.2013	Blyfri benzin - 359 euro 1.1.2009 (dog mindst 287 euro fra	Reduceret sat for svovlfattig dieselolie samt benzin indeholdende alkohol til 30.4.2005.	Offentlige bygninger: F 1.1.2009 Forsvaret: GR, I, NL 31.12.2006 Lystsejlad: Se M Privat flyvning:: Se M Diesel til vejbrug: Se EE

	-fritagelse til 31.12.2006						(dog 245 euro fra 1.5..2004 og 274 euro fra 1.1.2008)	1.5.2004)		
SI	---	---	Fritagelse til 1.1.2014 (eller til når naturgas- andelen overstiger 25 %)	---	---					Naturgas: se LT
SK	---	---	Fritagelse til 1.1.2010 (dog mindst 50 % af minimum fra 1.1.2007)	Fritagelse til 1.1.2010 (dog mindst 50 % af minimum fra 1.1.2007)	Faste brændsler: -fritagelse til 1.1.2009 (dog mindst 50 % af minimum fra 1.1.2007)					EI: se CZ Naturgas: se LT